

водили в науково-навчальній лабораторії кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б. В. Лесика НУБіП України за загальноприйнятими методами.

Свіжозібране зерно рису всіх сортів відповідало вимогам діючого стандарту, однак перед закладанням на тривале зберігання потребувало досушування. За кількістю червоних та пожовклих зерен сорт 'Україна-96' (контроль) віднесли до 1 класу, а зерно інших досліджуваних сортів відповідало вимогам 2 класу.

За період вегетації найбільше білку накопичувалося у зерні сорту 'Преміум' – 8,2%, що на 0,3% більше, порівно з контролем, а крохмалю – в зерні сорту 'Маршал' – 72,9%. У результаті проведеного кореляційного аналізу виявлено суттєвий обернений зв'язок між вмістом білка та крохмалю у зерні рису ($r = -0,72$). За технологічними показниками, що характеризують

придатність зерна рису до переробки, та дегустаційною оцінкою каші виділилося зерно сортів 'Україна-96' (контроль) та 'Преміум'. Вихід крупи із зерна цих сортів становив 69,5 та 69,3% відповідно, цілого ядра – 91-92%, а дегустаційна оцінка каші становила 4,75 та 4,49 балів за 5-ти бальною шкалою.

У результаті проведеного кореляційного аналізу встановлено суттєвий прямий взаємозв'язок між склоподібністю зерен та виходом цілого ядра ($r = 0,77$), а також – між енергією проростання та схожістю зерна ($r = 0,87$).

Отже, на основі проведених досліджень, можна зробити висновок, що за комплексом досліджуваних якісних показників виділилося зерно сорту 'Україна-96', яке відповідало вимогам 1 класу, плівчастість становила 18%, склоподібність – 93%, вихід крупи – 69,5%, цілого ядра – 92% а дегустаційна оцінка каші – 4,75 балів за 5-ти бальною шкалою.

УДК 634.5 (477)

Скрипчук П.М., д.е.н., професор Національний університет водного господарства та природокористування
E-mail petroskrypchuk@gmail.com

СЕЛЕКЦІЯ ТА ЕКОНОМІКА ВОЛОСЬКОГО ГОРІХА НА ПІВНОЧІ УКРАЇНИ

Україна має унікальний природно-ресурсний потенціал, який використовує неощадливо і не ефективно та вимагає його охорони в умовах зміни клімату, посилення антропогенного впливу й ринку земель сільськогосподарського призначення. Така проблема вирішується через соціо-еколого-економічне обґрунтування інноваційних проектів, наприклад, в органічному землекористуванні й налагодженні відповідної переробки сировини. У сфері агропромислового комплексу інноваціями в наш час є наукове обґрунтування збалансованого використання земельних ресурсів та, зокрема, особливостей географічного розташування ареалів вирощування садів із районуваних волоського горіха та фундука (або інших нішевих й високорентабельних культур).

В Україні існують різні ареали розповсюдження культури волоського горіха, зокрема вперше для всіх північних областей зареєстровано сорт волоського горіха «Сойка» (автори Скрипчук П. М. та Пакуш М. Є.). Для практичного ведення і розвитку горіхової галузі ними розроблені всі необхідні технологічні процеси горіхового бізнесу.

Важливим для об'єднаних територіальних громад є вірна організація територіально успішних й вірно започаткованих бізнесів, в тому числі, наприклад, організація вирощування горіхо-

вих культур. Вірний вибір та науково-практичне обґрунтування бізнесу зекономить на всіх етапах до 35% витрат, а часто є й ключовим інструментом запобігання банкрутства. Наприклад, врахування розміщення саду, схеми посадки, придатність земель, постійні витрати на забезпечення проектною врожайності, полив, запилення дерев, якість і кількість врожаю тощо. Інноваціями які пропонує Скрипчук П. М. є сад із районуваних волоських горіхів як прищепи (сорт «Сойка») так й низькорослої підщепи. Пропонуються культури: волоський горіх до 15 сортоформ, фундук до 18 сортоформ. Вартість закладки за 5 років складе біля 5 млн грн. На 5-й рік отримаємо прибутку через виробництво олії біля 1, 5 млн грн. На 6 рік – біля 1,7 млн грн. Окупність через виробництво тільки олії наступить на 6-7 рік ведення бізнесу. Через виробництво кондитерських виробів, харчових добавок тощо прибуток може збільшитись до 1.5- 2-х разів. Тоді на 5- 6-й рік за умови глибокої переробки можливо отримати до 3 млн грн. доходу. За умови використання міжряддя прибутки можуть зрости до 18%. За умови посіву медоносів та організації пасіки до 16%. Посів зернових у міжрядді у перші 2- 3 роки вирощування саду надасть можливість заробити з 10 га до 30 тис грн. (за умови оренди всієї техніки).